

פרשת כי תשא

נושא השבוע: הגיל הקובע

נושא השבוע

בפרשת כי תשא מדובר על **מחצית השקל** (השקל הוא **יחידת משקל** ולא מטבע), שיצטרך לשלם כל אדם הנמנה במפקד. המפקד בימי קדם, נעשה בדרך כלל לצרכים צבאיים, ונמנו בו רק גברים בגיל גיוס, אולם בכל זאת נחשב כמצביע על חוסר אמונה באלוהות ולפיכך מדובר על **כופר שיש לתת**. ככלל מדינה מודרנית נהוג גם בישראל לערוך מדי כמה שנים **מפקד אוכלוסין**. המפקד נערך על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ותוצאותיו מהוות בסיס ל**שיפור השירות** הניתן לאזרחים על ידי השלטון.

מה בפרשה

- להשלמת מצוות העבודה במשכן מסופר בפרשה זו על **מחצית השקל** שכל אדם מישראל צריך לתרום, הכיור לרחצת הכהנים, שמן משחת הקודש לכלי המשכן והקטורת. מופיעה אזהרה על שמירת השבת ונמסרים הלוחות.
- **מעשה העגל** – כשהיה משה על ההר בנה אהרן לפי בקשת בני-ישראל עגל מזהב. ה' הודיע למשה על החטא, ציוה אותו לרדת ואיים להשמידם. משה התחנן למענם, ירד מן ההר ושיבר את הלוחות. אחר כך השמיד משה את העגל וציוה על נאמני ה' להרוג את עובדי העגל.
- **הלוחות השניים וחידוש הברית** – ה' נעתר לבקשת משה לסלוח לעם וציווה עליו להכין שני לוחות חדשים.
- **דיני שלושת הרגלים**.

מידע

מהו **מהלך חיינו**? מה עושים בגיל שלוש? חמש? שבע? שמונה עשרה? הולכים לגן, גן חובה, כיתה א', צבא... כל זה נכון להיום, אך מה לגבי **תקופות אחרות**? למשל: עד לפני כמאה שנים היה נהוג ברוב תרבויות העולם להתחתן עוד לפני גיל חמש עשרה! כך שלכל תקופה ותרבות יש **ציפיות ותכנונים** שונים לבני הגילאים השונים.

קריאת המשנה ודין

ניתן לחלק את תיאורי הגילאים לשני סוגים: לגבי הגילאים הצעירים יותר - מוצגות פעילויות שהאדם **עושה בעצמו**: לומד תורה, משנה, מתחתן. ואילו לגבי הגילאים המבוגרים יותר מוצגים **תהליכים טיבעיים** המתרחשים: צבירת ניסיון, שערורייה, ועוד. הסיבה להבדל בין שני סוגי התיאורים נובעת מעצם **השפעתו** של הגיל: כאשר האדם צעיר הוא כוחותיו בידיו והוא **פעיל ועושה**, ואילו כאשר הוא מתבגר – **הגוף** הוא זה **ששולט** – וגם מגביל אותו, אולם השנים פועלות גם **לטובתו** – כמו למשל בצבירת ניסיון ובינה.

גם יעל / נירה הראל

ש

י

ר

בבקר הלכנו עם אמא לגינה, תמי, אמיר ואני.

היו בגינה המון נדנדות ומשחקים.

אמיר הלך לפינת הגדולים והתנדנד שם גבוה, עד לשמים.

תמי פנתה אל פינת הקטנים וחפרה לה בור עמוק, עד לאדמה.

אני הייתי פעם כאן ופעם שם,

ואמא ישבה על ספסל והביטה בכולנו.

כששחקתי עם אמיר, אמרו האמהות האחרות לאמא שלנו:

"איזה בן נחמד יש לך! גדול... זריז."

"גם יעל גדולה וזריזה" ענתה אמא. "גם יעל..."

כששחקתי עם תמי, אמרו האמהות האחרות לאמא שלנו:

"איזו בת קטנה וחביבה יש לך, מותק!"

"גם יעל קטנה וחמודה" ענתה אמא. "גם יעל..."

אמא היתה עצובה.

היא חשבה שאני מצטערת על שאינני קטנה ואינני גדולה ותמיד אומרים

עלי – גם יעל. ואני לא הצטערתי.

כי לאמיר בכלל לא נעים להיות גדול. תמיד אומרים לו לעשות דברים –

להכין שיעורים. לקרוא בספרים. לאכול בשקט, לדבר בנימוס.

כל הזמן הוא עסוק. רוצה להיות קטן ואינו יכול.

גם לתמי לא נעים להיות קטנה כזו.

חברים אין לה, לגן אינה הולכת. אפילו מסטיק אסור לה ללעוס. פצפונת.

רוצה להיות גדולה ולא יכולה.

ולי טוב, כי אני גם קטנה וגם גדולה.

השכם בבקר מעירה אמא את אמיר לבית-הספר ולי היא אומרת: "שכבי

עוד מעט במיטה, יעלי, את עוד קטנה."

אבל בערב, בשבע, כשתמי כבר נרדמת, מרשה לי אבא לשבת עם הגדולים

ולשמוע מה שהם מדברים.

"את הלא כבר גדולה," הוא צוחק אלי.

ובכלל לא עצוב לי להיות "גם יעל".

